

From: Aleksandras Tiaškevičius <aleksandras.tiaskevicius@lsa.lt>

Sent: Thursday, May 5, 2022 3:21 PM

To: Germanas Politika <germanas.politika@tm.lt>

Subject: FW: dėl 2022-04-21 pavedimo Nr. SAVP-305

Laba diena,

Siunčiame Jums Klaipėdos m. savivaldybės pateiktus pasiūlymus ir pastabas.

ALEKSANDRAS TIAŠKEVIČIUS

Direktoriaus pavaduotojas

Deputy Director

Lietuvos savivaldybių asociacija

Association of Local Authorities in Lithuania

Tel. +370 5 231 3697

Mob. +370 618 58705

[facebook](#)

lsa.lt

From: Marius Pankevičius [<mailto:Marius.Pankevicius@klaipeda.lt>]

Sent: Wednesday, May 4, 2022 2:38 PM

To: Aleksandras Tiaškevičius <aleksandras.tiaskevicius@lsa.lt>

Cc: Marius Poimanskis <Marius.Poimanskis@klaipeda.lt>; Gintaras Neniškis <Gintaras.Neniskis@klaipeda.lt>

Subject: dėl 2022-04-21 pavedimo Nr. SAVP-305

vykdydamas pavedimą teikiu Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos nuomonę dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1292(4)“ (toliau – Projektas).

Susipažinę su Projektu ir įvertinę aiškinamajame rašte nurodytas aplinkybes, argumentus bei šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą, manome, kad siūlomas reglamentavimas yra perteklinis ir dubliuojantis, nes atsakomybė už nurodytus pažeidimus yra numatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 417 straipsnio 2 dalyje.

Jeigu vis dėl to būtų nuspręsta priimti Projekte siūlomą ANK pakeitimą, norime atkreipti dėmesį, pateikti pastabas ir pasiūlymus.

Dėl Projekto aiškinamajame rašte nurodytos aplinkybės

Aiškinamajame rašte nurodoma, kad „*pabrėžtina, kad baudos už pažeidimus ŽN skirtose parkavimo vietose paprastai skiriamos mažiausios, tuo tarpu baudos už kitus parkavimo pažeidimus, pvz. rezervuotose vietose, net ir tiems patiems ŽN, skiriamos didesnės*“.

Būtina pažymėti, kad šiuo metu galiojančio ANK 417 straipsnio 2 dalyje yra numatyta, kad sustojimas ir stovėjimas vietose, kuriose pagal Kelių eismo taisykles (toliau – KET) draudžiama sustoti ir stovėti, sustojimas ir stovėjimas nesilaikant kelio ženklų ir ženklinimo reikalavimų, važiavimo tvarkos gyvenamosiose zonose ir kiemuose pažeidimas, užtraukia baudą vairuotojams nuo trisdešimt iki devyniasdešimt eurų. Tai yra, pavyzdžiui už padarytus pažeidimus, kai neturint tam teisės transporto priemonė yra paliekama stovėti tiek stovėjimo vietoje, kuri skirta tik Kelių eismo taisyklėse numatytą skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“ arba neįgalių asmenų automobilių statymo kortelę turinčioms transporto priemonėms, tiek ir stovėjimo vietoje, kurioje transporto priemonėms leidžiama stovėti tik su specialiais leidimais (rezervuota stovėjimo vieta), yra numatyta tokio paties dydžio bauda (nuo 30 Eur iki 90 Eur).

Būtina pažymėti, kad pareigūnas negali savo nuožiūra vienu atveju vienam asmeniui skirti vieno dydžio baudą, o kitu atveju – kito dydžio. Administracinių nuobaudų skyrimo tvarka yra nustatyta ANK. Esminės administracinių nuobaudų skyrimo taisyklės yra įtvirtintos ANK 32 straipsnyje, remiantis kuriuo nuobauda už administracinį nusižengimą skiriama pagal šio kodekso specialiosios dalies straipsnį, laikantis šio kodekso bendrosios dalies nuostatų, vadovaujantis teisės viršenybės, teisingumo, operatyvumo, protingumo ir proporcingumo principais. Be to, skiriamos baudos dydis gali skirtis vien jau dėl to ar pažeidimas buvo padarytas pirmą kartą ar pakartotinai: pirmą kartą padarius nusižengimą ir nesant ANK 610 straipsnio 2 dalyje nurodytų pagrindų, asmeniui yra skiriama bauda, lygi pusei minimalios baudos; jeigu nusižengimas padarytas pakartotinai, tai nuobauda, atsižvelgiant į tyrimo metu nustatytas aplinkybes ir vadovaujantis ANK nustatyta tvarka, gali būti skiriama nuo 30 Eur iki 90 Eur.

Dėl Projekto 1 straipsnio

Norėtume atkreipti dėmesį į Projekto 1 straipsniu siūlomą ANK 417 straipsnio papildymą 2¹ dalimi. Šioje dalyje siūloma įtvirtinti specialiąją normą dėl atsakomybės už automobilio statymą neįgaliųjų automobiliams skirtose stovėjimo vietose ir nustatyti, kad „2¹: *Sustojimas ir stovėjimas vietose, kurios pagal Kelių eismo taisykles pažymėtos kaip neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietos, neturint teisėtą sustojimą ir stovėjimą tokiose vietose pagrindžiančio dokumento, užtraukia baudą vairuotojams nuo šešiasdešimt iki šimto aštuoniasdešimt eurų,*“.

Projektu siūloma nustatyti, kad atsakomybė būtų taikoma už sustojimą ir stovėjimą vietose „<...> *kurios pagal Kelių eismo taisykles pažymėtos kaip neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietos* <...>“. Manome, kad siūloma formuluotė nėra tiksli ir ne visiškai dera su KET nuostatomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad KET 1 priedo 11 punkte numatytos papildomos lentelės Nr. 846 „Neįgalieji“ paaiškinime nurodyta „<...> kad stovėjimo vieta skirta tik Taisyklėse nustatytą skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“ arba neįgalių asmenų automobilių statymo kortelę turinčioms transporto priemonėms“. O KET 3 priedo 1.24. papunktyje nurodyta, kad horizontalusis ženklinimas „Neįgaliojo su vežimėliu simbolis žymi stovėjimo vietą, kurioje gali stovėti tik transporto priemonės, pažymėtos skiriamuoju ženklu „Neįgalusis“ arba neįgalių asmenų automobilių statymo kortele“.

Taip pat norime atkreipti dėmesį į tai, kad KET nustato eismo keliais tvarką. Tuo tarpu vertikaliųjų kelio ženklų ir vertikaliojo ženklinimo projektavimo ir įrengimo reikalavimus nustato Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3-83, o horizontaliojo ženklinimo formą, dydį, spalvą ir naudojimo sąlygas nustato Kelių horizontaliojo ženklinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3-82.

Atsižvelgdami į išdėstytas teises ir faktines aplinkybes, siūlome pakeisti Projekto nuostatą ir vietoje žodžių „kurios pagal Kelių eismo taisykles pažymėtos kaip neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietos“ įrašyti žodžius „kuriose gali stovėti tik transporto priemonės, pažymėtos skiriamuoju ženklu „Neįgalusis“ arba neįgalių asmenų automobilių statymo kortele“.

Projektu siūloma nustatyti, kad atsakomybė būtų taikoma tik tuomet, kai būtų sustojama ir stovima nurodytose vietose ir tik „<...> neturint teisėtą sustojimą ir stovėjimą tokiose vietose pagrindžiančio dokumento <...>“. Manome, kad siūloma formuluotė nėra tiksli ir sistemiškai ne visiškai dera su KET, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis.

Pažymėtina, kad:

- Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas numato, kad KET nustato atvejus, kuriais tam tikrų kelio ženklų ar ženklinimo reikalavimai neprivalomi skiriamuoju ženklu „Neįgalusis“ arba neįgalių asmenų automobilių statymo kortele pažymėtų transporto priemonių vairuotojams (26 straipsnio 4 dalis). To paties įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad užtikrindama eismo saugumą, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ar jos įgaliotos institucijos nustato asmenis, turinčius teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, ir neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės ir dokumento, patvirtinančio teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, išdavimo tvarką;

- KET 4 priedo 9 punkte nustatyta, kad „transporto priemonės, kurią vairuoja teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“ turintys neįgalieji arba juos vežantys asmenys, priekis ir galas gali būti pažymėti kvadratiniais mėlynais skiriamaisiais ženklais „Neįgalusis“ su baltu apvadu ir baltu kelio ženklo „Neįgalieji“ simboliu. Kvadrato kraštinės ilgis – 100 mm, apvado plotis – 10 mm. Teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“ turintys asmenys turi turėti tai patvirtinantį dokumentą.“;

- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gruodžio 10 d. įsakymo Nr. A1-670 „Dėl asmenų, turinčių teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, nustatymo ir dokumento, patvirtinančio teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 1 punkte yra nustatyti asmenys turintys teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“. Šiuo įsakymu patvirtintas „Dokumento, patvirtinančio teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, išdavimo tvarkos aprašo“ nustato dokumentą, kuris suteikia teisę naudoti ženklą, o šio aprašo 6 punkte nustatyta, kad „asmenų, turinčių teisę naudoti ženklą, motorinės transporto priemonės priekis ir galas turi būti pažymėti šiuo ženklu“;

- Neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2009 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. V-127 „Dėl neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustato neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo tvarką. Šiame apraše taip pat nustatyta kas turi teisę gauti minėtą kortelę;

- ANK 611 straipsnyje nustatytos nuostatos dėl administracinio nusižengimo protokolo, administracinio nurodymo ir nutarimo surašymo tais atvejais, kai nusižengimas užfiksuotas ne asmens, įtariamo administracinio nusižengimo padarymu, akivaizdoje. To paties straipsnio 3 dalyje numatyta, kad nustatant ir ANK 417 straipsnyje nurodytus administracinius nusižengimus, daromos transporto priemonės nuotraukos arba vaizdo įrašas, kuriose (kuriame) užfiksuojami nusižengimai, arba nusižengimai užfiksuojami stacionariomis ar mobiliosiomis teisės pažeidimų fiksavimo sistemomis. Norime atkreipti dėmesį į tai, kad didžioji dalis tokių administracinių nusižengimų yra fiksuojama ne asmens, įtariamo administracinio nusižengimo padarymu, akivaizdoje.

Atsižvelgdami į išdėstytas teises ir faktines aplinkybes, siūlome pakeisti Projekto nuostatą vietoje žodžių „neturint teisėtą sustojimą ir stovėjimą tokiose vietose pagrindžiančio dokumento“ įrašyti žodžius „neturint teisės sustoti ir stovėti tokiose vietose“, ir dar atsižvelgiant į ankstesnį pasiūlymą, bei ją išdėstyti taip „**2¹: Sustojimas ir stovėjimas vietose, kuriose gali stovėti tik transporto priemonės, pažymėtos skiriamuoju ženklu „Neįgalusis“ arba neįgalių asmenų automobilių statymo kortele, neturint teisės sustoti ir stovėti tokiose vietose,**

užtraukia baudą vairuotojams nuo šešiasdešimt iki šimto aštuoniasdešimt eurų;“.

Dėl Projekto 2 straipsnio 3 dalies

Projektu siūloma savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotų įstaigų ar įmonių pareigūnams suteikti teisę pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl ANK 417 straipsnio 2¹ dalyje numatomo administracinio nusižengimo.

Projekto aiškinamajame rašte, be kita ko, nurodoma, kad:

- „<...> būtina sudaryti galimybę plėsti galinčių fiksuoti pažeidimus ratą.“;
- „taip pat siūloma, esant poreikiui, leisti savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotoms įstaigoms ar įmonėms fiksuoti pažeidimus žmonių su negalia parkavimo vietose“.

Pažymime, kad aplinkybės nurodomos aiškinamajame rašte ir nurodytos Projekto 2 straipsnio 3 dalyje (dėl ANK 589 straipsnio 83 punkto pakeitimo) nėra tapačios. Tai yra, pažeidimo fiksavimas yra tik vienas iš veiksmų, kurie yra būtini įgyvendinant teisę pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus.

Taip pat norime atkreipti dėmesį į tai, kad Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje vietinės rinkliavos už naudojimąsi savivaldybių tarybų nustatytomis vietomis automobiliams statyti nuostatuose nustatytos vietinės rinkliavos mokėjimo tvarką kontroliuoja savivaldybės įstaiga, t. y. ši įstaiga užfiksavusi minėtos tvarkos pažeidimą (galimas ANK 418 straipsnyje numatytas pažeidimas), visą medžiagą perduoda Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriui, kurio pareigūnai turi teisę pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus už tokį administracinį nusižengimą. Be to, šios savivaldybės įstaigos pareigūnai tuo pat metu fiksuoja ir neleistino stovėjimo pažeidimus (galimus ANK 417 straipsnio 2 dalyje numatytus pažeidimus), o visą medžiagą perduoda Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriui. Tai yra, savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotų įstaigų ar įmonių pareigūnai ir dabar gali fiksuoti galimus tokius pažeidimus, tačiau negali pradėti teisenos, atlikti tyrimą ar surašyti administracinių nusižengimų protokolus.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad šiuo metu vadovaujantis ANK 589 straipsnio 83 punktu savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotų įstaigų ar įmonių pareigūnai neturi teisės pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl ANK 417 straipsnio 2 dalyje numatytų administracinių nusižengimų (sustojimas ir stovėjimas vietose, kuriose pagal Kelių eismo taisyklės draudžiama sustoti ir stovėti, sustojimas ir stovėjimas nesilaikant kelio ženklų ir ženklinimo reikalavimų, važiavimo tvarkos gyvenamosiose zonose ir kiemuose pažeidimas).

Atsižvelgdami į išdėstytas aplinkybes, manome, kad Projekto 2 straipsnio 3 dalyje numatomas ANK 589 straipsnio 83 punkto pakeitimas yra perteklinis ir nebūtinas.

Dėl galimų neigiamų priimto įstatymo pasekmių

Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad įstatymo projekto rengimą paskatino pasikartojantys žmonių su negalia teisių pažeidimai aplinkos prieinamumo ir neįgaliesiems skirtų automobilių parkavimo srityse. Norime atkreipti dėmesį į tai, kad vadovaujantis aukščiau nurodytu teisiniu reglamentavimu, ne kiekvienas neįgalus žmogus turi teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“ ar gauti ir naudoti neįgalių asmenų automobilių statymo kortelę. Kaip jau minėta aukščiau, KET nustatyti atvejai kada vairuotojui, kurio transporto priemonė pažymėta skiriamuoju ženklu „Neįgalusis“ arba neįgalių asmenų automobilių statymo kortele, leidžiama nepaisyti tam tikrų kelio ženklų ar horizontaliojo ženklinimo bei kokios yra stovėjimo vietos skirtos tik nustatytą skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“ arba neįgalių asmenų automobilių statymo kortelę turinčioms transporto priemonėms.

Praktikoje pastebimi atvejai, kai asmuo turintis neįgaliojo pažymėjimą, tačiau neturintis neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės ir neturintis teisės naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, savo transporto priemonę palieka stovėjimo vietoje, kurioje gali stovėti tik transporto

priemonės, pažymėtos skiriamuoju ženklu „Neįgalusis“ arba neįgalių asmenų automobilių statymo kortele. Tokiais atvejais neįgaliojo pažymėjimą turinčiam asmeniui yra taikoma ANK 417 straipsnio 2 dalyje numatyta atsakomybė, t. y. bauda nuo 30 Eur iki 90 Eur. Priėmus siūlomą Projektą, tokiam asmeniui bus taikoma dvigubai didesnė bauda (pagal Projekto 1 straipsnį – nuo 60 Eur iki 180 Eur).

Taip pat manome, kad atsakingoms institucijoms išduodant (ar ir vėlesniu metu) neįgaliojo pažymėjimą būtina papildomai šviesti neįgalius asmenis ir skatinti jų sąmoningumą ir atsakingumą dėl skiriamą ženklo „Neįgalusis“ naudojimo. Taip pat analogiškai būtina elgtis ir dėl neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės naudojimo, nes praktikoje pastebimi atvejai, kai kortelės turėtojas ją nesinaudoja, o ją perduoda naudotis savo artimiesiems giminaičiams, draugams. Taip pat pastebimi atvejai, kai yra daromos kortelės kopijos ir tokiomis kopijomis yra pažymimos transporto priemonės (dvi, trys ar daugiau transporto priemonių tuo pačiu metu), kurių vairuotojai neturi teisės to daryti.

Pagarbiai
Marius Pankevičius

-----
*Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Viešosios tvarkos skyriaus
vyresnysis patarėjas
S. Daukanto g. 24, 92135 Klaipėda, 13 kab.
tel. (8 46) 48 45 09
mob. 8 616 95 677
www.klaipeda.lt*